Nr. 251. Czwartek, dnia 1 Listopada 1934 roku. Cena 10 gr. Rok XXIX

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Na dzień „Święta Umarłych"

W nieustannej walce z przeciwnościami naszych dni, w gonitwie za chlebem powszednim, pełni trosk i niepokojów o jutro — nie wiele, zaiste, pozostaje nam czasu w ciągu roku na pamiętanie o naszych najbliższych zmarłych, na odwiedzenie naszych ojców, matek, sióstr i braci czy dziatek ukochanych, co odszedłszy od nas na zawsze, spoczęli snem wiecznym w niezmąconej ciszy mogił cmentarnych.

Przez cały rok cisza bezmierna i spokój zalegają cmentarz, a jeno wiatr od czasu do czasu w poszumie drzew nadgrobnych zda się szeptać modlitwę za zmarłych.

Dla okazania pamięci swym najbliższym, rzewnego ich wspomnienia i modlitwy u grobów, dla oddania hołdu i czci cieniom wielkich mężów i tych, którzy w walkach o niepodległość Ojczyzny zginęli i którzy trudami, krwią i ofiarą życia wolność Ojczyźnie wywalczyli — przeznaczony jest dzień „święta umarłych".

Na ten dzień istnieje zdawien dawna piękny, z potrzeby serca wypływający zwyczaj odwiedzania mogił, przystrajania ich w zieleń i kwiaty, w wieńce i światła płonące, jako widomy znak pamięci.

Tradycja „święta umarłych" jest u nas w Polsce silna i głęboka, a umocniła się jeszcze przez tragiczne przeżycia narodu. W żadnym innym bodaj kraju to „święto umarłych" nie posiada tak wybitnego, i moralnego, a jednocześnie narodowego obchodu. Dla nas jest to bowiem zarazem święto Nieznanego Żołnierza, święto poległych bohaterów polskich, tych, co polegli w walkach powstańczych i tych, co w wielkiej wojnie światowej krwią i życiem swojem pomogli do zmartwychwstania Polski.

Można być pewnym, że jedynię w Polsce droga śmierci wiązała się zbyt często z drogą służby obywatelskiej i poświęcenia dla Ojczyzny.

Od czasów zamierzchłej przeszłości przez długie wieki wije się ta droga śmierci poprzez Psie Pole, Grunwald, Kirchholm aż po mury Wiednia. Później Racławice, Samosierra, San Domingo, Berezyna, a jeszcze dalej — te niezliczone miejsca bitew i potyczek powstańców, oraz Sybir daleki.

Wojna światowa stworzyła nowe cmentarze polskie, rozrzucone po świecie — po lasach Polesia, Białorusi i Litwy, po ukraińskich stepach, po tajgach sybirskich, po tundrach murmańskich, we Francji, w Italji, jednem słowem po całym świecie rozrzucone bieleją na wietrze kości polskie. Leżą one nawet na dnie mórz dalekich i nieznanych.

A już po wojnie powstały jeszcze szlaki cmentarne obrony Lwowa, krwawych walk z bolszewikami i powstańczych walk na Górnym Śląsku.

Tę daninę śmierci płacił naród polski hojnie w przeszłości, na niej ugruntowała się świetność dawnej Rzeczypospolitej, z niej też jako z ofiary krwi narodu powstała dzisiejsza wolna Ojczyzna nasza.

Nasza księga umarłych — to nietylko długa lista przodków i krewnych, to zarazem wielka księga ofiar i poświęceń całych pokoleń bohaterów bojowych, którzy krwią i życiem swojem wypisali najpiękniejsze karty historji Polski; księga ta, to jednocześnie Ewangelja żywa dla nas i przyszłych pokoleń.

I dlatego też Dzień Zmarłych w Polsce tak głęboko czcimy i czcić zawsze będziemy. Idą więc dzisiaj nasze myśli wstecz, ku tym minionym czasom, obejmują całą Polskę, całą kulę ziemską, gdzie tylko los wojenny i tułaczy rozniósł kości bohaterskich rodaków naszych.

Nie wszędzie jednak płoną dzisiaj na grobach migotliwe kaganki, nie wszędzie płyną pod niebiosa pieśni żałobne. Są bowiem cmentarze, na które nikt nie przyjdzie, są groby, na których nikt żałobnych nie zapali świateł, ni garści kwiatów jesiennych nie rzuci.

Niechaj przynajmniej myśli nasze dzisiaj ku tym nieznanym mogiłom na szerokim świecie rozsianym pobiegną i złożą hołd tym poległym za Ojczyznę. Niech że więc w dniu dzisiejszym pochwalone będzie imię tych setek tysięcy bezimiennych bohaterów polskich.

Jeżeli nie możemy pomnikami, to przynajmniej sercem uczcijmy Ich pamięć i złóżmy Im hołd należny. Wszyscy jesteśmy winni głęboką wdzięczność Tym, którzy ofiarą swej krwi męczeńskiej i życia położyli fundamenty pod gmach wolnej dzisiaj i idącej do rozkwitu umiłowanej Ojczyzny naszej.

R...

Godło Powstańców 1863 roku

W dniu 30 bm. na wspólnej mogile powstańczej na cmentarzu wojskowym w Warszawie została odsłonięta tarcza, która jest fragmentem krzyża mającego stanąć na tym grobie. Tarcza ta, która zostanie oddana pod opiekę szkołom warszawskim, wykuta jest w metalu przez art. rzeźbiarza K. Tchorka.

A dzwon cmentarny dzwoni smutku ave...

Na mogił darni usiadła tęsknota...
Ach, ktoś zasunął zapomnienia wrota
Pokrył się smutkiem konający dzień
Na życia drogę rzuca perły krwawe...

Przez oszronione, opuszczone pola,
Poprzez rozstaje idzie ludzka dola, —
Cichej tęsknoty wlokąc z sobą cień...
A dzwon cmentarny dzwoni smutku ave...

Garstka snów cudnych odchodzi nam z duszy
Jakby marzeniem spopielałem prószy, —
Próchnem radości na skończony sen...
Który się może już nigdy nie ziści.

Ach bo jesteśmy na dziwnym pogrzebie
Kładąc do trumny marzenia... i siebie
A śmiemy twierdzić: to jeszcze nie ten!
Coś wygrzebując wśród opadłych liści...

Stanisław Boruń.

Okrucieństwo rewolucjonistów w Asturji

Paryż. — Havas donosi z Madrytu: Minister robót publicznych, który wrócił do stolicy po objeździe prowincji Asturja, udzielił wywiadu przedstawicielom prasy, w którym stwierdził, iż na terenie całej prowincji w czasie walk rewolucyjnych popełniono wiele okrucieństw.

W czasie walk trupy zabitych oraz zmarłych chowano na podwórzach domów, lub w ogródkach, gdyż na skutek strzelaniny mieszkańcy nie mogli opuszczać domów.

Rewolucjoniści, jak twierdzi minister, w okrutny sposób zamordowali jednego zakonnika, którego spalono żywcem, odciąwszy mu poprzednio nogi.

W wielu miejscowościach powstańcy wysadzali dynamitem domy zamożniejszych mieszkańców. Pod gruzami liceum w Oviedo znaleziono 80 trupów.

Rewolucjoniści zdobyli w Oviedo fabrykę broni, skąd zabrali 12 armat.

Minister stwierdził, iż w górach błąkają się jeszcze poszczególne grupy rewolucjonistów, atakując znienacka oddziały rządowe. W dniu onegdajszym w jednem z takich starć zginęło 27 powstańców.

Każdy światły Polak - pionierem oświaty: umiejący czytać - uczy analfabetę!

Oto zadania Miesiąca likwidacji analfabetyzmu. Wskazówki w Polskiej Macierzy Szkolnej, Warszawa, Krakowskie Przedmieście Nr. 7.

ZADUSZKI

w wierzeniach ludowych.

U wszystkich ludów były zawsze pewne dni w roku, poświęcone czci umarłych. Szczególnie zaś pod tym względem odznaczały się narody północne. Lud na Litwie do dziś dnia, choć pokryjomu, obchodzi Zaduszki jako uroczystość, ubarwioną częstokroć nieprzeliczonemi zabobonami.

Niemniej są skłonni do podobnych obrządków mieszkańcy również Rusi i lud nad Wisłą. W wigilję dnia zadusznego gospodyni domu piecze pierogi, bułki pszenne, a uboższe placki, które wieczorem łamią, rozdają domownikom do jedzenia, poprzedzając to na wezwanie gospodarza pacierzem za dusze zmarłych. Po spożyciu tych pokarmów skrzętnie zbierają szczątki i chowają je wraz z zostawionemi bochenkami dla dziadów i różnych ubogich, którym nazajutrz albo chodzącym po wsi albo siedzącym pod kościołem, jako upominek za zmarłych, oddają. Wnoszą oni, że następnej nocy, to jest pomiędzy wigilją a dniem zadusznym dusze w czyśćcu będące i ratunku potrzebujące patrzą na ich serca, na chęć modlitwy i na ofiary i że wtenczas mają wolność wychodzenia i bawienia przez czas niejaki w tych progach, w których przebywały za życia.

Lud licznie przytacza przykłady zjawiania się podówczas dusz nieboszczyków i wybawienia z mąk czyśćcowych przez jałmużnę dla dziadów, przez wspominki kapłana w czasie żałobnego nabożeństwa i przez różne pobożne ofiary.

Niegdyś w zaduszki noszono na groby pokarmy, by nieboszczykom dostarczyć pożywienia. Obyczaj ten ustał pod wpływem zakazów duchowieństwa. Jego pozostałością szczątkową było rozdawanie w dniu zadusznym jadła licznym rzeszom żebraków, którzy się zbierają

pod cmentarzem. Aczkolwiek w zaduszki 2 listopada praca jest dozwolona, to jednak lud nasz wystrzega się w dniu tym pracy około lnu i przędziwa, by „duszyczkom nie zaprószyły się oczy".

Z dniem zadusznym związane jest następujące przysłowie:

Wszyscy święci — śnieg się kręci,
A w zaduszki — pada deszcz jak ze strużki.

TELEGRAMY

MIN. LAVAL W RZYMIE.

Rzym. — Tutejsze koła francuskie informują, że minister Laval zamierza przybyć do Rzymu bezpośrednio przed świętami Bożego Narodzenia.

BLOK WOJSKOWY PAŃSTW SKANDYNAWSKICH.

Londyn. — Prasa angielska donosi, że obecnie są prowadzone pomiędzy Szwecją, Norwegją, Danją i Finlandją rokowania w sprawie zawarcia sojuszu wojskowego. O ile przymierze to dojdzie do skutku, ogólna liczba wojsk tych krajów ma być doprowadzona do 500,000. Armja ta będzie stanowiła wspólną siłę zbrojną północnego bloku wojskowego.

Włochy nie chcą wydać

aresztowanych Pavelicza i Kwaternika.

Białogród. — W jugosłowiańskich kołach politycznych panuje pewien niepokój z powodu postawy, jaką zajęły Włochy w sprawie aresztowanych we Włoszech dwu terorystów chorwackich: Pavelicza i Kwaternika. Zdaniem tutejszych polityków, prowadzone we Francji śledztwo ustaliło ponad wszelką wątpliwość, że obaj byli głównymi sprawcami spisku przeciw królowi Aleksandrowi. Ponieważ Włochy dotychczas wzbraniają się ich wydać władzom francuskim, rodzą się tu obawy, aby bieg śledztwa nie był w ten sposób wstrzymany. Tutejsi politycy wyrażają opinję, że premjer Uzunowicz, przemawiając ostatnio w Skupczynie i zapowiadając sankcje międzynarodowe, był między innemi także pod wpływem wiadomości o ociąganiu się Włoch w sprawie Pavelicza i Kwaternika. W związku z tem ważny jest apel dziennika „Prawda" pod adresem Włoch. W tonie bardzo uprzejmym przypomina dziennik białogrodzki rycerskie zachowanie się Mussoliniego po śmierci króla Aleksandra, tudzież przyrzeczenie dane przez Włochy Jugosławji co do natychmiastowego wydania władzom śledczym spiskowców, o ile znajdą się oni na terytorjum Włoch. Rząd włoski przyczyniłby się do polepszenia atmosfery w Europie, gdyby wydał aresztowanych, zwłaszcza, że nie zabraniają tego ustawy włoskie. Rząd włoski z pewnością nie dopuści — taki jest wniosek końcowy „Prawdy", — aby sprawcy zamachu Pavelicz i Kwaternik znaleźli schronienie we Włoszech, których kulturę Mussolini w swej ostatniej mowie określił słusznie, jako godną do naśladowania.

Narady londyńskie

w sprawie zbrojeń morskich

Londyn. — Tydzień bieżący zapowiada się bardzo krytycznie dla rozmów angielsko-japońsko-amerykańskich, ponieważ szef delegacji amerykańskiej, ambasador Norman Davis, otrzymał od prezydenta Roosevelta instrukcję odrzucenia żądania Japonji przyznania jej parytetu z flotą amerykańską.

Londyn. — Po zakończeniu posiedzenia delegacji brytyjskiej i amerykańskiej wydano komunikat oficjalny, stwierdzający, iż pomiędzy obu delegacjami odbyła się wymiana poglądów co do obecnego stanu rokowań. Agencja Reutera w komentarzu do powyższego komunikatu zaznacza, iż przedstawiciele brytyjscy i amerykańscy stwierdzili duże różnice poglądów, o ile chodzi o uzgodnienie zasady równości tonażu globalnego z zasadą konieczności obronnych. Delegaci zgodzili się jednak, że, mimo obecnego impasu, należy prowadzić w dalszym ciągu rozmowy i uzbroić się w cierpliwość. Przedstawiciele dwu krajów zdali sobie sprawę, że sytuacja obecna pertraktacji jest poważna i że za wszelką cenę należy dążyć do tego, aby rozmowy te zakończyły się sukcesem. Zarówno Amerykanie, jak i Anglicy — stwierdza Reuter — sprzeciwiają się zasadzie parytetu morskich sił zbrojnych z Japonją, to też koła amerykańskie ujawniają pesymizm, gdyż, jak twierdzą, Japończycy stanowczo domagać się będą parytetu morskiego.

Sowiety poczynią swe zakupy

we Francji

SENSACYJNA ZAPOWIEDŹ MOSKWY.

Moskwa. — Urzędowy organ Komisarjatu dla spraw ciężkiego przemysłu „Za Industrjalizacju" przynosi na naczelnem miejscu wiadomość, iż rząd sowiecki zamierza uskuteczniać w przyszłości swe zamówienia przemysłowe wyłącznie we Francji, z zupełnem ominięciem dotychczasowych dostawców, t.j. Niemiec i krajów anglosaskich.

W ten sposób Sowiety chcą odwdzięczyć się Francji za jej wysiłki w sprawie przyjęcia Sowietów do Ligi Narodów oraz zbliżenia francusko-rosyjskiego i pragną po zacieśnieniu stosunków politycznych nawiązać niemniej ścisłe stosunki gospodarcze z Francją.

Dziennik wskazuje na fakt, że przemysł rosyjski już obecnie zwolna oswaja się z myślą zakupu maszyn we Francji, mimo, że francuskie zakłady przemysłowe nie produkowały dotąd maszyn, jakie potrzebne są przemysłowi sowieckiemu.

Postęp techniczny we Francji — stwierdza „Za Industrjalizacju" — umożliwia jednak produkcję pierwszorzędnego materjału.

Dotychczas udział Rosji sowieckiej w eksporcie francuskim wynosił zaledwie 1 procent, lecz — zdaniem pisma — obecnie będzie tylko kwestją czasu, czy Francja zajmie w całokształcie rosyjskiego handlu zagranicznego takie miejsce, jakie przysługuje jej z racji nowej sowieckiej struktury gospodarczej i zmienionych stosunków politycznych.

Ameryka w walce z bezrobociem

12 MILJARDÓW DOLARÓW W CIĄGU 5 LAT NA BEZROBOTNYCH.

Waszyngton. — Amerykańska komisja pracy P. W. A. zajmuje się obecnie opracowaniem racjonalnego planu pięcioletniego dla zwalczania wzrastającego nieustannie w Stanach Zjednoczonych bezrobocia.

Plan pięcioletni przewiduje sumę 12 miljardów dolarów na zatrudnienie bezrobotnych. Z sumy tej 7 miljardów przypadłoby na roboty publiczne, a 5 miljardów na akcję budowy własnych domków.

Z planu wynika dalej, że kapitały, potrzebne do przeprowadzenia robót, osiągniętoby przez rozpisanie długoterminowych pożyczek w wysokości 2.4 miljardów dolarów rocznie. Tym sposobem pragnie się jednocześnie zużytkować z korzyścią kredyty, nagromadzone w bankach amerykańskich, które w ogromnej sumie 12 miljardów spoczywają obecnie bezużytecznie.

Rząd amerykański postanowił zastąpić wypłacanie zasiłków racjonalnem zatrudnieniem bezrobotnych, których liczba nie wątpliwie w zapowiadającej się ciężkiej zimie niepomierne wzrośnie. Z ostatnio ogłoszonego komunikatu zarządu opieki społecznej wynika, że we wrześniu zasiłek dla bezrobotnych pobrało 4 miljony rodzin, liczących razem 16 miljonów osób oraz 585.000 osób samotnych. Władze amerykańskie pragną ten ciężar skarbu państwa zmniejszyć przez produktywną pracę bezrobotnych.

ORYGINALNE PROSZKI
MIGRENO-NERVOSIN
ZN. FABR. KOGUTEK
SĄ ŚRODKIEM KOJĄCYM BÓLE
ZASTOSOWANIE:
BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW, MIGRENA, NEWRALGJA, GRYPA
I PRZEZIĘBIENIA, BÓLE STAWOWE, KOSTNE, ARTRETYCZNE
ŻĄDAJCIE W APTEKACH PROSZKÓW ZN. FABR. „KOGUTEK"
W ORYGINALNEM OPAKOWANIU PO 5 PROSZKÓW.
UŻYCIE W RAZIE POTRZEBY, PO PROSZKU DOZIENNIE

ROZWIĄZANIE WSZYSTKICH ORGANIZACJI SOCJALISTYCZNYCH W HISZPANJI.

Granada. — Policja aresztowała tu przywódcę syndykalistów Pedro Romero Sancheza, który miał być łącznikiem pomiędzy syndykalistami hiszpańskimi, a komunistami, przebywającymi zagranicą Hiszpanji oraz radykalnemi ugrupowaniami katalońskiemi.

Władze rozwiązały na terenie całej prowincji wszystkie organizacje socjalistyczne.

Rozbrajanie ludności cywilnej odbywa się w całkowitym spokoju.

Ustępstwo Herriota

w sprawie zmiany konstytucji.

Paryż. — „Echo de Paris" donosi, że Herriot zaproponował premjerowi Doumergue'owi w sprawie reformy konstytucji ustępstwo, wedle którego prezydent republiki ma mieć prawo rozwiązania izby poselskiej, natomiast senatowi powinno być przyznane prawo sprzeciwu w ciągu 48 godzin, jeśli senat uważa rozwiązanie izby niecelowe.

W BELGJI ARESZTOWANO TERORYSTÓW.

Bruksela. — W Seraing policja belgijska dokonała licznych aresztowań wśród zamieszkujących tam emigrantów jugosłowiańskich. Dziewiętnastu z pośród nich zostało odstawionych do granicy i wydalonych z Belgji.

Wszyscy aresztowani przez policję belgijską wzięli udział w zebraniu organizacji chorwackiej w dniu 1 kwietnia w Seraing, gdzie wydany był wyrok na króla Aleksandra.

Hiszpanja po rewolucji

Madryt. — W więzieniu madryckiem, przewidzianem na pomieszczenie 1100 więźniów, znajduje się 3000 osób. Miejscem uwięzienia przywódcy socjalistów Largo Caballero jest w dalszym ciągu trzymane w tajemnicy. Pozostałych więźniów wolno odwiedzać. Opieka społeczna zajęła się losem 110 sierot, których rodzice padli w czasie powstania w Asturji.

Trybunał najwyższy zażądał od kortezów zniesienia nietykalności parlamentarnej w stosunku do byłego premjera Azany i deputowanego ze stronnictwa lewicy republikańskiej Luis Bello.

W Oviedo zarekwirowano szereg samochodów ciężarowych w celu zwiezienia trupów, znajdujących się dokoła miasta. Rozpoczęto też oczyszczanie spalonych domów i gmachów, pod których gruzami znaleziono wiele zwęglonych zwłok.

Deputowany socjalistyczny Landrove, były dyrektor generalny szkolnictwa powszechnego zrzekł się mandatu poselskiego.

Otwarto subskrypcję na odbudowę bibljoteki uniwersyteckiej w Oviedo, zniczonej przez powstańców.

Dr. M. ROZEN
Choroby skórne i weneryczne leczenie żylaków
II Aleja № 41, od 8—12 i od 2—8

Tydzień Miłosierdzia

(od 28.X — 4.XI. b. r.)

Trwający obecnie doroczny Tydzień Miłosierdzia nie wzbudził jakoś w społeczeństwie miejscowem głębszego echa. Wprawdzie to i nie można się temu zbyt dziwić.

Wszak to społeczeństwo i tak już jest obciążone licznemi świadczeniami na cele społeczne, że przeciętny obywatel wprost już nie orjentuje się, na co przedewszystkiem przeznaczyć powinien ów skromny grosz z budżetu domowego.

Podziwiać też należy ofiarność społeczeństwa. W zrozumieniu istotnych potrzeb w narodzie potrafi się ono zdobywać na wysiłki ,które wprost przerastają jego zdolności. I to jest jasna karta w życiu tego społeczeństwa.

Ale na chwalebnej istotnie przeszłości skończyć nie można. Głośny protest przeciw temu wnosi smutna rzeczywistość, ze swemi nieustającemi potrzebami.

I taką to rzeczywistością są biedni wśród nas, wprost nędzarze, dla których ofiarność społeczeństwa jest wyrokiem na życie lub śmierć. O tych dziś żadną miarą zapomnieć nie możemy.

Wszak oni cierpią, często bez własnej winy, a tylko wskutek fatalnych warunków gospodarczych, których zespół cały określamy tem upiornem niemal słowem kryzys.

Dla tych nędzarzy, o których dobrze wiedzą tylko odwiedzające ich opiekunki społeczne w rodzaju popularnych Wincentek — [illegible] społeczeństwa złożony na cele Tygodnia Miłosierdzia decyduje często o cieplejszem ubraniu czy obuwiu, a co najważniejsze o misce ciepłej strawy w czasie zimy. Niech kto jak chce oburza się na ten sposób dobroczynności — zawsze jednak pozostanie faktem, że żołądek bezrobotnego nędzarza koniecznie potrzebuje strawy i że jest pojemny. Litość wzbiera często na widok tych głodnych, wyciągających rękę po miskę z pożywną, ale nieraz i w niewielkiej ilości zupą. Dla nich ta odrobina jest i przysmakiem i ratunkiem od głodowej śmierci. Nie wiem, czy Częstochowa zdaje sobie sprawę z tego, że z jej groszowej ofiarności w kuchniach instytucyj dobroczynnych, najczęściej katolickich, setki całe otrzymuje w czasie zimy obiady. Jeśli kto ciekawy niech przejdzie się nieco później po różnych zakamarkach miasta, a przekona się o tem naocznie. Może też wówczas ręka kierowana uczuciem zagłębi się w kieszeń i wydobędzie z niej jeszcze jakiś grosz, może przeznaczony na godziwą i oczekiwaną rozrywkę.

W rękach Komitetu dobroczynnego grosz ten zamieni się w bardziej realną postać: przybiera kształt i smak chleba powszedniego, albo kapuśniaku, albo zupy kartoflanej, a czasem również i materji, służącej do okrycia nagiego ciała nędzarza.

Niech Częstochowa zechce pamiętać w tych dniach o słowach Chrystusowych, że biednych zawsze mamy wśród siebie. A ci biedni są i głodni i nieodziani — więc w czasie wyścigów różnego rodzaju uczyńmy też i wyścig ofiarności. S.

„Przyjdźcie do mnie wszyscy taknący i spragnieni, a ja was nakarmię"... — oto ewangeliczne słowa, które zrealizowane winny być w „Tygodniu Miłosierdzia".

PODZIĘKOWANIE.

Przewielebnemu Duchowieństwu z ks. Prał. A. Zimniakiem, Wikarjuszem Generalnym na czele, Sz. PP. Przedstawicielom Władz i Wojskowości, Orkiestrze 27 p. p. pod dyr. p. por. Grzewińskiego za łaskawy udział w pochodzie i uroczystej Akademji, chórom katedralnym pod kier. p. dyr. J. Kowalskiego za wspaniały i imponujący śpiew przy łaskawym akompanjamencie p. dyr. L. Wawrzynowicza, p. d-rowi med. A. Bilikowi za świetną pod względem treści i formy prelekcję, p. E. Sucheckiemu za piękną deklamację, p. Konstancji Grzmiączkówie oraz ks. prob. A. Godziszewskiemu za trudy poniesione przy wspaniałej dekoracji sali. Redakcji „Gońca Częst." za artykuły i wzmianki w sprawie Obchodu Święta Chrystusa-Króla, p. Iwańskiemu za sprzedaż biletów przy kasie, pp. Glicowej, Boguckiej za łaskawą sprzedaż programów, pp. Ciupińskiemu, Skwarczyńskiemu, Jegierowi, Salwackiemu, Baranowskiemu i uczniom Szkoły Muzycznej p. L. Wawrzynowicza za utrzymanie porządku podczas pochodu i na Akademji, p. Piotrowskiemu elektrotechnikowi za bezinteresowną pracę przy instalacji oświetlenia, oraz tak licznie zebranej Sz. Publiczności, która przybyła na uroczystą Akademję aby złożyć należny hołd Chrystusowi-Królowi serdeczne „Bóg zapłać" składa

Komitet Obchodu
Święta Chrystusa-Króla.

Cudowne uzdrowienie w Lourdes

Paryż. — Kierownik biura lekarskiego w Lourdes, dr. Vallet, ogłasza obecnie protokuł w „Dzienniku Groty w Lourdes", dotyczący cudownego uzdrowienia p. Elżbiety Frateur z Courtrai w r. 1933, które urzędowo uznane zostało za niewytłumaczalne w sposób naturalny w r. b. P. Frateur cierpiała na sztywność kręgosłupa, co jej przyczyniało ból i nie pozwalało zginać się. Chora została przywieziona do Lourdes 5 sierpnia 1933 r., a dnia 6 sierpnia po kąpieli w źródle cudownem i po przyjęciu Komunji św. w czasie Mszy św. poczuła się nagle lepiej, bóle ustały, giętkość kręgosłupa była normalną. W biurze lekarskiem stwierdzony został zanik wszelkich objawów chorobowych. W r. b. pacjentka poddana została w Lourdes ponownemu badaniu w tenże biurze, gdzie lekarze stwierdzili doskonały stan zdrowia i na podstawie porównania zdjęć radjograficznych z okresu choroby i obecnego po uzdrowieniu, oraz na podstawie dokumentów o chorobie p. Frateur przyszli do przekonania, że zaszedł fakt cudownego uzdrowienia.

GWAŁTOWNY ATAK PRASY PARYSKIEJ na POLICJĘ FRANCUSKĄ

Paryż. — Prasa paryska w dalszym ciągu interesuje się żywo śledztwem w sprawie odpowiedzialności policji francuskiej na zamach w Marsylji. Do tej pory trzech urzędników tylko zostało w związku z tym zamachem ukaranych, w rzeczywistości jednak odesłano ich tylko na płatny urlop, przez co kara ich stała się właściwie iluzoryczną.

Paryski „Temps", który przedsięwziął śledztwo na własną rękę, żąda szczegółowych wyjaśnień, dlaczego policja, która miała eskortować króla Aleksandra na rowerach, otrzymała w ostatniej chwili, gdy pochód królewski ruszył, odmienne rozkazy, tak że w rzeczywistości samochodowi królewskiemu towarzyszyło tylko dwuch oficerów kawalerji, jadących przed samochodem. I właśnie ten moment, w którym wóz królewski był bez straży, wykorzystał zamachowiec!

„Piękna blondynka"

wypiera się udziału w zabójstwie króla Aleksandra.

Paryż. — Energiczne dochodzenia policji francuskiej w sprawie aresztowanej w Thonon na granicy francusko-szwajcarskiej Czeszki, która legitymowała się paszportem na nazwisko Malkowej, zdaje się potwierdzać pierwotne przypuszczenie, że w ręku władz znalazła się słynna „piękna blondynka" wspólniczka morderców króla Aleksandra, która przywiozła do Aix en Provence broń dla spiskowców.

Aresztowana twierdzi, że z zamachem i spiskowcami nie ma nic wspólnego. Pracuje ona u pewnego bogacza w Tunisie jako pokojówka.

Korzystając z trzymiesięcznej nieobecności chlebodawców, wybrała się w podróż po Europie. Stwierdzono, że „pokojówka" podróżuje tylko I klasą, albo samolotem, pozatem jak na pokojówkę jest zbyt elegancko ubrana i wykształcona.

Badania jej paszportu trwają jeszcze. Promienie ultrafioletowe nie wykryły fałszerstwa i obecnie prawdziwość paszportu przekazano do zbadania władzom czechosłowackim.

„GDZIE JEST „TAJEMNICZA BLONDYNKA".

Paryż. — Do policji paryskiej nadeszły dwa doniesienia o rzekomem miejscu pobytu „tajemniczej blondynki", która poszukiwana jest stale w związku ze śledztwem w sprawie zamachu marsylskiego. Jedno z tych doniesień nadeszło z Białogrodu, drugie z Londynu.

Wiadomość przysłana ze stolicy Jugosławji twierdzi, iż owa tajemnicza kobieta, wmieszana w potworną zbrodnię zamachu na życie króla Aleksandra, jest córką Józefa Franka, założyciela wywrotowej partji chłopskiej. Nazywać się ma ona Dora, liczyć ma lat 29. Podobno była kilkakrotnie już zamężna i jest również krewną Kwaternika.

OFERTA NIEMIEC DLA FRANCJI.

Paryż. — Bliskie złożenie przez rząd niemiecki oferty, któraby stworzyła podstawę porozumienia się z Francją, zapowiada w sensacyjnej depeszy berliński korespondent „Intransigeant". Zdaniem francuskiego dziennika pokłada się obecnie w Niemczech duże nadzieje w możliwość współpracy gospodarczej z Francją. Dziennik ten przewiduje, że ten zwrot Niemiec w stosunku do Francji objawi się również w nowej ofercie w dziedzinie polityki zagranicznej. Nie jest wykluczonem, że Ribbentropp wypowie na ten temat już jutro wielkie przemówienie radjofoniczne, zapowiedziane zresztą, poczem odwołane już w przeszłym tygodniu.

Wyścig zbrojeń

„SYNOWIE WILCZYCY".

Rzym. — W drugim dniu obchodu 12-ej rocznicy marszu na Rzym, odbyło się inauguracyjne posiedzenie nowo utworzonego instytutu dla przedwojskowego szkolenia młodzieży.

Posiedzenie zagaił Mussolini. Podczas, gdy w pałacu weneckim odbywała się inauguracja prac instytutu na obszernym placu zgromadziły się liczne oddziały przysposobienia wojskowego, milicji faszystowskiej oraz armji regularnej. Przy dźwiękach hymnów narodowych Mussolini w otoczeniu świty przeszedł przed szeregami oddziałów, poczem udał się na balkon pałacu weneckiego i stamtąd przyjął defiladę.

Na czele kroczyli, uzbrojeni w małe karabiny i ubrani w czarne koszule faszystowskie, mali chłopcy w wieku od lat 6 do 8, którzy nie należąc do organizacji „Balilla", zostali z polecenia Mussoliniego zorganizowani w specjalnych oddziałach i nazwani „synami wilczycy". Oddziały te stanowią najniższy szczebel organizacji faszystowskiej wśród dzieci.

ZBROJENIA FRANCJI I RUMUNJI.

Paryż. — Jak słychać, marszałek Petain zapowiedział na posiedzeniu komisji finansowej Izby, że rząd w najbliższym czasie przedłoży Izbie projekt ustawy o kredytach dodatkowych na zaopatrzenie i modernizację materjału wojennego.

„Le Matin" omawiając obrady komisji skarbowej nad powyższem zagadnieniem, stwierdza, że projektowana suma kredytów dodatkowych wynieść ma około 800 miljonów franków.

Bukareszt. — Rada ministrów przyjęła projekt rozporządzenia, upoważniającego ministra skarbu do stworzenia specjalnego funduszu na uposażenie armji rumuńskiej w nowoczesny sprzęt wojenny.

NIEMCY PRZYWRACAJĄ PRZEDWOJENNĄ ORGANIZACJĘ ARMJI.

Strasburg. — Według informacji strasburskiego biura prasowego „Unabhaengiger Zeintugs-Dienst", armja niemiecka ulega stopniowej rekonstrukcji i w najbliższym czasie obejmować będzie 24 korpusy (Armeekorps), czyli dokładnie tyle, co przed wojną.

W związku z powyższem, terytorjum Rzeszy podzielone ma być wkrótce na 20 okręgów wojskowych (Wehrkreise), w których znajdować się będą siedziby dowództw korpusów (Armeekorpskomando)

FRANCJA A ZBROJENIA WŁOCH.

Londyn. — „Times" donosi, że Paryż spodziewa się jeszcze nakłonić rząd włoski do zaniechania powiększenia tonażu obu krążowników, klasy 35-tysięcznotonnowej. Potrzebne zmiany techniczne będą jeszcze możliwe podczas pierwszych pięciu miesięcy budowy. Jeśli tonaż tych krążowników będzie obniżony do 30 tysięcy tonn, należy przypuszczać, że i rząd francuski nie przekroczy granicy 26.500 tonn klasy „Dunkierka".

W przeciwnym razie francuskie ministerstwo marynarki zażąda i otrzyma kredyty na budowę odpowiednich jednostek. Ze względów politycznych chce rząd francuski za każdą cenę uniknąć pozorów wyścigów zbrojnych na morzu z Włochami lub z jakiem innem państwem.

Poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę kościoła Chrystusa - Króla.

W ub. niedzielę ks. kardynał Kakowski dokonał poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę kościoła pod wezwaniem Chrystusa Króla. Na zdjęciu — moment święcenia kamienia węgielnego.

LOT AUSTRJALJA — AMERYKA.

Nowy Jork. — Lotnicy Smith i Taylor, którzy wystartowali do lotu z Australji do Stanów Zjednoczonych, przybyli już do Honolulu, przebywając odległość 5070 km. w 27 godz. i 50 min. Lotnicy musieli walczyć z gwałtownemi burzami.

Sensacyjny proces

o „protokuły mędrców Sjonu".

Bern. — Przed tutejszym trybunałem rozpoczął się proces z oskarżenia związku gmin żydowskich w Szwajcarji, domagającego się skonfiskowania słynnego „protokułu mędrców Sjonu" twierdząc, że jest on falsyfikatem. Wśród powołanych świadków znajduje się szereg wybitnych osobistości ze świata żydowskiego oraz kilku b. ministrów rosyjskich z Milukowem na czele. Świadkowie powództwa przedstawili cały szereg dokumentów, dowodzących, że dokumenty o które toczy się proces nie są autentyczne. M. in. dr. Weissman stwierdził, że na kongresie w Bazylei w r. 1897 na którym rzekomo miały być zredagowane te protokuły, nikt nie wspominał nawet o możliwości hegemonji żydów nad światem.

BURZE NAD MORZEM PÓŁNOCNEM.

Hamburg. — Po dłuższym okresie ładnej słonecznej pogody nad północno-zachodniem wybrzeżem Niemiec warunki atmosferyczne uległy raptownej zmianie. Barometr wykazał raptowny spadek i wzdłuż większej części wybrzeża nastąpiły obfite opady, połączone z gwałtownemi wichurami.

Wszystkie radjostacje nadbrzeżne nadały sygnały ostrzegawcze dla okrętów znajdujących się na pełnem morzu. Stacje meteorologiczne przepowiadają na najbliższe godziny burze.

OBOWIĄZKOWA SŁUŻBA W OBOZACH PRACY.

Berlin. — Saskie ministerjum zarządziło przymusową służbę w obozach pracy dla wszystkich urzędników, funkcjonarjuszów i robotników państwowych. Wszyscy mężczyźni w wieku od 17—25 roku życia, którzy chcą się dostać do służby państwowej pozostają, a nie przeszli jeszcze służby pracy, muszą obowiązkowo odbyć rok „służby pracy" w obozach pracy. Zarządzenie to, jak słychać, ma być wkrótce wprowadzone w całej Rzeszy.

14 śmiałków

chce lecieć rakietą na księżyc.

Nowy Jork. — Z początkiem roku przyszłego nastąpi na Florydzie sensacyjny start rakiety do księżyca. Będzie ona miała kształt Zeppelina długości 9 m. Próby wykazały, że lecieć będzie z chyżością 2.000 metrów na sekundę.

Przygotowania do tego startu są w pełnym toku. Wedle obliczeń fachowców, powinna rakieta dolecieć na księżyc w przeciągu 8 godzin.

14-tu śmiałych Amerykanów oświadczyło swoją gotowość wzięcia udziału w tym eksperymencie. W rakiecie będą umieszczone instrumenty służące do rejestrowania temperatury i ciśnienia powietrza. Lot rakiety obserwowany będzie przez specjalną lunetę o długości 90 m.

KAPŁANI - MĘCZENNICY.

Madryt. — „El Debat" podaje, że w czasie zamieszek w Asturji ogółem zamordowano 27 kapłanów i zakonników. Ponadto zaginęło bez wieści około 40 innych księży i zakonników. Nie jest wykluczone, że i oni zostali zamordowani.

ZWOŁANIE KORTEZÓW.

Paryż. — Z Madrytu donoszą, że w rozmowie premjera Lerroux z przewodniczącym Kortezów Alba ustalono termin zwołania Kortezów na piątek 2 listopada. Kwestja ta będzie jeszcze przedmiotem obrad rady ministrów.

Balon bez załogi

wzleci do stratosfery.

Moskwa. — Jak donosi urzędowy komunikat sowiecki w Leningradzie zbudowano nowy balon stratosferyczny, który w najbliższych dniach zostanie wypełniony gazem i przygotowany do lotu. Balon wzniesie się bez załogi. Posiada on nowo skonstruowane gondole z wzbudowaną mechanicznie działającą stacją radjowa i aparatami do badań stratosferycznych.

Zbudowania aparatów dokonano pod kierunkiem prof. Mołczanowa, który swego czasu wziął udział w arktycznym locie sterowca „Hr. Zeppelina". Zdaniem profesora po wzniesieniu się balonu, stacja radjowa będzie mechanicznie rejestrować ruchy balonu i otrzymane wyniki komunikować leningradzkiej stacji radjowej. Oczekuje się, że ten nowy model balonu uzyska wysokość 16—18 tysięcy metrów.

ARESZTOWANIE SPORTOWCÓW.

Praga. — Wczoraj w Koszycach zostali aresztowani sportowcy sowieccy, którzy podobno przez nieświadomość wzięli udział w zakazanej manifestacji komunistycznej. Mają być oni podobno administracyjnie ukarani oraz odstawieni do granicy.

Istniejące od 6-ciu lat

KURSY GIMNAZJALNE

przyjmuje się zapisy kandydatów (ek.)

Opłata miesięczna bardzo niska.

Przygotowuje się w zakresie 7-miu oddz. Szkoły Pow. Gimnazjum na maturę do szkół technicznych i t. d.

Kurs jednej klasy trwa 5 miesięcy.

Kancelarja została przeniesiona na ul. **Aleja Kościuszki 8, brama** (Lokal p. Ligezówny) i jest czynna od godz. 6-7 wieczorem.

Kto podważa wiarę w złotego polskiego, ten podważa wiarę we własną energję i we własne państw.

TRUDNOŚCI WYBORCZE.

Łódź. — Odbywają się tu wybory na dyrektora izby rzemieślniczej. Żaden z kandydatów nie otrzymał jednak zdecydowanej większości głosów. Charakterystyczne jest, że między kandydatami było kilku wzajemnie zwalczających się reprezentantów BBWR.

ZWŁOKA W ZATWIERDZENIU WYBORÓW.

Łódź. — Wniosek rady wojewódzkiej z propozycją zatwierdzenia wyborów do rady miejskiej m. Łodzi nie został dotychczas, mimo upływu 10 dni, podpisany przez wojewodę. Mówią, że sprawa ta ma być jeszcze raz rozpatrywana przez radę wojewódzką.

Reprezentacyjne polowanie

z udziałem Prezydenta Rzplitej.

Cieszyn. — W poniedziałek i wtorek odbyły się na terenie Komory Cieszyńskiej polowania, w których wziął udział P. Prezydent R. P. I. Mościcki, p. premjer Kozłowski, min. Poniatowski, marszałek Senatu Raczkiewicz, wiceminister Raczyński, min. Michałowski, min. Paciorkowski, poseł Radziwiłł, wojewoda Grażyński, wicewojewoda warszawski Jurgielewicz, poseł rumuński Cadere, poseł niemiecki Moltke, ambasador William Erskine, poseł austrjacki Hoffinger. Oprócz tego w polowaniu wzięli udział przedstawiciele ze świata politycznego i wojskowego. Polowanie odbywało się na dwóch terenach mianowicie w Hażlachu i Dzięgielowie, wczoraj w Ustroniu, Goleszowie i Ogrodowej. Ogółem ubito 1.300 zajęcy i bażantów. Wczoraj wieczorem P. Prezydent R. P. wydał obiad w Zameczku myśliwskim w Wiśle dla osób biorących udział w polowaniu.

SĄD MARSZAŁKOWSKI W SPRAWIE SEN. TARGOWSKIEGO

Warszawa. — Znajdująca się w sądzie marszałkowskim sprawa sen. Targowskiego, na którego żądanie sąd ten został powołany, w związku ze sprawą Żyrardowa, została już zakończona.

Sąd w składzie sen. Janta-Połczyńskiego jako przewodniczącego i sen. Jundziłła i posła Czumy jako członków, orzeczenie już wydał.

Dziś, jak słychać, zbierze się prezydjum klubu BBWR, na którem wyrok ten zostanie odczytany poczem najprawdopodobniej podany zostanie do wiadomości publicznej.

KOMISARZ LIKWIDACYJNY FUNDUSZU BEZROBOCIA.

Warszawa. — Minister opieki społecznej powołał naczelnika wydziału zatrudnienia i emigracji w ministerstwie op. społecznej i członka zarządu głównego Funduszu Bezrobocia p. Mieczysława Biesiekierskiego na stanowisko komisarza do przeprowadzenia czynności związanych z połączeniem Funduszu Bezrobocia z Funduszem Pracy. Komisarzowi przekazane zostały uprawnienia przewodniczącego zarządu głównego Funduszu Bezrobocia oraz niektóre uprawnienia zarządu głównego.

Dotychczasowy prezes zarządu głównego F. B. wicemin. dr. Duch opuścił swe stanowisko z dniem 31 ub. m., natomiast p. Biesiekierski objął swe funkcje z dniem 1 listopada r. b.

Dekret o sądach pracy

Ogłoszone zostało nowe prawo o sądach pracy. Sądy pracy, według rozporządzenia P. Prezydenta R. P. rozstrzygają wszystkie cywilne sprawy sporne, w których wartość przedmiotu sporu nie przewyższa 10,000 zł., a które wynikają: ze stosunku pracy, ze stosunku chałupniczego, z umowy o naukę zawodową, ze wspólnej pracy w tym samym zakładzie pracy oraz należenia do instytucyj ubezpieczeń społecznych i z instytucyj zastępczych lub kas zapomogowych, jeżeli ustawa lub statut takiej instytucji lub kasy nie przekazuje rozstrzygania spraw sądom szczególnym, władzom administracyjnym lub komisjom rozjemczym.

Ustrój sądów pracy przewiduje obok przewodniczącego sądu i jego zastępców także i ławników ze strony pracodawców i pracowników. Ławników sądów pracy powołuje w równej liczbie każdej z tych dwuch grup minister sprawiedliwości na okres 3-letni. Ławnicy i zastępcy pełnią swe obowiązki bezpłatnie, jednak utrzymujący się z dziennego zarobku otrzymują na żądanie odszkodowania, ewentualnie djety i zwrot kosztów przejazdu.

Sądy pracy prowadzą rozprawy i orzekają w kompletach, składających się z przewodniczącego lub jego zastępcy, ławnika z grupy pracodawców i ławnika z grupy pracowników.

Rozporządzenie przewiduje możliwość powołania do życia w Gdyni morskiego sądu pracy dla rozstrzygania sporów pomiędzy armatorami a członkami załóg morskich. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1935 roku.

ZOFJA z BUCHACZÓW

PORAJ-KOBIELSKA

Zmarła dnia 30-go października 1934 roku, przeżywszy lat 35.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Waszyngtona № 18 do kościoła św. Rocha nastąpi w piątek dnia 2 listopada r.b. o godz 9.30 rano, a po nabożeństwie żałobnem złożenie zwłok do grobu rodzinnego na cmentarzu św. Rocha.

Na smutne te obrzędy krewnych, przyjaciół i znajomych zapraszają pozostali w nieutulonym żalu

Mąż, synowie i rodzina.

ś. † p.

ZYGMUNT SOBOCIŃSKI

WETERAN POWSTANIA z 1863 R.

Kupiec i przemysłowiec, b. obywatel, m. Częstochowy

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł dn. 30 października 1934 r., przeżywszy lat 92.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. 7 Kamienic 15, nastąpi dnia 2-go listopada r. b. t. j. w piątek o godz. 9 r. na cmentarz św. Rocha.

Na smutne te obrzędy zapraszają pogrążeni w głębokim smutku

Córki, wnuki i prawnuki.

Ożywienie w gmachu Sejmu

PRZED ZWOŁANIEM SESJI PARLAMENTARNEJ.

Warszawa. — Mimo zwołania sesji sejmowej, gmach przy ul. Wiejskiej wieje jeszcze pustką. Zbliżający się dzień pierwszego posiedzenia znamionuje jedynie szum „Elektroluxów" w salach i na korytarzach, silny zapach terpentyny, rozścielanie dywanów i ukończona już dekoracja głównego hallu, w którym umieszczono biusty byłych marszałków Trąmpczyńskiego, Rataja i Daszyńskiego, biust zamordowanego posła Hołówki oraz liczne wazony z pięknemi roślinami.

Posiedzenie Sejmu nie zostało dotychczas oficjalnie wyznaczone, ponieważ nie wpłynął jeszcze preliminarz budżetowy na r. 1935/36, mający być przedmiotem dyskusji. Preliminarz ten ma być przysłany i rozdany posłom najpóźniej dziś.

Dzień dzisiejszy będzie już zapewne więcej ożywiony. Ma się odbyć kilka posiedzeń klubów parlamentarnych, celem omówienia zarówno szczegółów dyskusji budżetowej, jak i wniosków i interpelacyj, które kluby te zamierzają zgłosić.

W klubie BB. na zjeździe wojewódzkich organizacyj wygłosi expose p. premjer Kozłowski, dając pierwszeństwo radju przed trybuną parlamentarną.

Przed reorganizacją

ruchu spółdzielczego.

Warszawa. — Zasadnicze dla ruchu spółdzielczego decyzje ma powziąć Państwowa Rada Spółdzielcza, która zbiera się we środę dnia 31 b. m.

W związku z upływającym z dniem 9 listopada b. r. ustawowym terminem uzyskania przez związki rewizyjne od ministra skarbu potwierdzenia prawa do przeprowadzenia rewizji oraz od przewodniczącego Rady Spółdzielczej potwierdzenia prawa do przeprowadzenia rewizji dla rewidentów, na porządku dziennym środowego posiedzenia Rady spółdzielczej znajdują się dwa główne punkty: wydanie opinji Rady w sprawie nadania niektórym związkom prawa rewizji oraz uchwalenia instrukcji Rady o rewidentach i o rewizji w spółdzielniach.

Co się tyczy potwierdzenia, względnie nadania Związkom prawa rewizji, to — jak stwierdzają koła miarodajne — sprawa gruntownej reorganizacji tych związków dojrzała już obecnie całkowicie. Z biegiem lat liczba związków rewizyjnych doszła aż do 23.

W województwie kieleckiem spółdzielniami rolniczo-kredytowemi opiekują się jednocześnie trzy związki spółdzielni rolniczych, należące zarazem do t. zw. „grupy zjednoczenia".

Decyzje, jakie ma powziąć na posiedzeniu Rada spółdzielcza, dotyczą wielkiego odłamu naszego życia gospodarczego, a mianowicie zgórą 22.000 spółdzielni, w tem ponad 15.000 czynnych placówek gospodarczych, grupujących przeszło 3 miljony ludzi.

To też należy oczekiwać, iż Rada spółdzielcza decyzje swoje poweźmie w kierunku wzmocnienia podstaw spółdzielczości, celem jak najpomyślniejszego rozwoju ruchu spółdzielczego w Polsce.

ŻONA PORĄBAŁA MĘŻA.

Łódź. — Przy ul. Młynarskiej Nr. 17 Bronisława Nyk, żona robotnika, porąbała tasakiem pijanego męża. Zatarg powstał na tle maltretowania kobiety przez męża.

Smutny rekord

Przepełnienie w więzieniach.

Warszawa. — W r. b. zanotowały więzienia polskie nienotowany dotąd rekord przepełnienia. Największe przepełnienie notuje Równe, którego zarząd musiał odtransportować część więźniów do Małopolski Wsch. Sam transport więźniów pochłania miesięcznie 20 tys. zł. Październik zaznacza się zwykle zwiększoną frekwencją. Bowiem zbliżający się okres zimy i zwiększające się bezrobocie powoduje przestępczość. W roku ubiegłym na 1 października zanotowano 42.706 więźniów, zaś w r. b. na 1 października liczba więźniów doszła do 52 tys.

Wspólniczka zbrodni

wykryta po 15 latach.

Włocławek. — Całe Kujawy wschodnie, a w szczególności powiat nieszawski, poruszone zostały niezwykle sensacyjnem aresztowaniem 30-letniej Marjanny Kujawa, zamieszkałej przy mężu we wsi Paniewek (pow. nieszawski). Policja osadziła Pińską w więzieniu włocławskiem, jako oskarżoną o uczestnictwo w zbrodni, w której brała udział jako 17-letnia dziewczyna. Tło owej potwornej zbrodni jest następujące:

24 sierpnia 1919 r., we wsi Otwianowo w pow. włocławskim zamordowani zostali w ohydny sposób przez rozpłatanie głów siekierą małżonkowie Józefa i Michał Brodowie. Śledztwo wykryło wstrząsające szczegóły. Zbrodni dopuścił się z chęci zysku syn Brodów, Kazimierz, a dopomagały mu w niej żona i służąca mordercy, 17-letnia Marjanna Pińska, z którą Kazimierz Broda utrzymywał bliższy stosunek. Krytycznej nocy młody Broda powrócił wraz z Pińską z zabawy i dokonał morderstwa rodziców, postawiwszy na czatach służącą.

Sąd doraźny skazał mordercę na karę śmierci przez powieszenie, zaś żona jego zmarła wkrótce w szpitalu. Jedynie Marjanna Pińska uniknęła narazie sprawiedliwości, gdyż uciekła z więzienia w Włocławku w czasie bolszewickiego najazdu.

Minęło 15 lat i oto władze policyjne natrafiły przypadkowo na ślad wspólniczki potwornej zbrodni. Marjanna Kujawa nie przyznaje się do udziału w zbrodni. Proces jej zapowiada się we Włocławku niezwykle sensacyjnie.

Składamy serdeczne podziękowanie p. Fr. Iwańskiemu, właścicielowi Zakładu Pogrzebowego za solidną, uczciwą i prędką obsługę oraz za bezinteresowne wypożyczenie dywanu. Tarwidowie.

KRONIKA

Częstochowa 1 Listopada Czwartek

Dziś — **Wszystk. Świętych.**
Jutro — Dzień Zaduszny.
Wschód słońca o godz. 6,34
Zachód „ „ 16,21
Kalendarzyk historyczny:
Bitwa pod Lanckoroną 1769.

— **Uroczystość Wszystkich Świętych i Dzień Zaduszny.** W czwartek dzisiejszy przypada uroczystość Wszystkich Świętych. Jest to święto, obchodzone od 12 wieków przez cały wielki świat katolicki. Kościół po tem święcie obchodzi nazajutrz wspomnienia o wszystkich umarłych t.j. Dzień Zaduszny.

W dniu uroczystości Wszystkich Świętych w miejscowych świątyniach odprawione zostaną sumy i liczne wsze św.

O godz. 2 po poł. rozpoczną się nieszpory mieszane i żałobne, a po nieszporach około godz. 3-ej po poł. wyruszą procesje na cmentarze: z Katedry św. Rodziny i z kościoła św. Zygmunta połączona procesja na cmentarz na Kulach, z kościoła św. Barbary i Pana Jezusa Konającego — na cmentarz św. Rocha. Podczas procesji na cmentarzach, jak corocznie, zostaną wygłoszone kazania.

Olbrzymie rzesze wiernych również i poza procesjami podążą tradycyjnym zwyczajem na cmetnarze aby na mogiłach swych rodzin krewnych i znajomych pomodlić się za ich dusze i oddać hołd cieniom zmarłych, a na znak widomy pamięci — złożyć wieńce, kwiaty i zapalić światła.

W piątek, jako w dniu „święta umarłych", odśpiewane będą we wszystkich kościołach jutrznie i odprawione msze św. żałobne oraz sumy z procesjami.

Obchód ku czci poległych

Dorocznym zwyczajem w dniu 1 listopada odbędzie się w Częstochowie piękny obchód żałobny ku czci poległych bohaterów w walce o wolność Ojczyzny.

Program uroczystości obejmuje: godz. 12.30 zbiórka wszystkich organizacji i sierdowanych związków na placu B. Pierackiego, godz. 12.40 — raport oddziału wojskowych, P. W. i W. F., godz. 12.55 odmarsz do Płyty Nieznanego Żołnierza, godz. 13.05 przemówienia, godz. 13.30 pochód odmaszeruje na cmentarz św. Rocha, gdzie nad mogiłą Powstańców Śląskich odbędą się przemowy, godz. 14 — zbiórka przed cmentarzem i odmarsz na cmentarz na Kulach, godz. 15 — przemówienie przed pomnikiem Legjonistów.

KINO „LUNA"

Dziś cała Częstochowa na polskiej czarującej rozśmieszającej do łez komedji p. t.

CZY LUCYNA TO DZIEWCZYNA

z JADWIGĄ SMOSARSKĄ, EUGENJUSZEM BODO i inn.

W czwartek 1-go listopada o 12.30 w poł.

FLIP i FLAP — SYNOWIE PUSTYNI

Zarówno w rodzinie jak i w państwie najlepszem źródłem bogactwa jest oszczędność

Firma „MOKKA KAWA" LEON PIOTROWSKI
CZĘSTOCHOWA, II ALEJA 24 TEL. 2001.
Dzięki otrzymanej premji z bezpośredniego importu, **obniża ceny** w sprzedaży detalicznej, **Kawy Brazylijskiej** na Zł. 5. — **Herbatę na Zł. 15.—**
Kakao wyborowe na Zł. 5. — Kawę Słodową na gr. 60 — paczkę 1/2 kg. i gr. 25 — paczkę 200 gr.

godz. 15.40 — przejście na groby żołnierskie, godz. 16.30 — rozwiązanie pochodu.

Do wzięcia udziału w powyższej uroczystości Federacja P. Z. O. O. zaprasza przedstawicieli władz i urzędów, wszystkie związki i organizacje, miejscowe społeczeństwo, oraz sfeder. związki b. wojskowych.

— Nabożeństwo żałobne za poległych harcerzy. W piątek 2 listopada, jako w Dniu Zadusznym, w kościółku Najśw. Marji Panny (III Aleja) o godz. 7 rano odprawiona zostanie Msza św. żałobna za poległych w bojach harcerzy. W nabożeństwie żałobnem weźmie udział: hufiec harcerek, hufiec harcerzy, członkowie Kół Przyjaciół i sympatycy Harcerstwa.

— Z karty żałobnej. W dniu wczorajszym rozstał się z tym światem ś. p. Zygmunt Sobociński, uczestnik powstania 1863 r., przeżywszy lat 92.

Urodzony 28 grudnia 1842 r. w Kole, uczęszczał do szkół w Warszawie, jako zaś 20-letni młodzieniec brał udział w powstaniu i w tragicznej bitwie z moskalami pod Stefankowem. Popularna postać zmarłego znana była powszechne w naszem mieście, tu się bowiem osiedlił i przez długi szereg lat był właścicielem nieistniejącego już hotelu Krakowskiego pod Jasną Górą, następnie był kupcem i przemysłowcem.

Zmarłemu weteranowi, dobremu synowi Ojczyzny, niechaj ziemia lekką będzie!

— Akademja ku czci ś. p. gen. Stachiewicza. Dziś, w czwartek, o godz. 11-ej rano w sali Rady Miejskiej przy ul. Dąbrowskiego 14 staraniem Koła Pow. Związku Peowiaków odbędzie się akademja ku czci ś. p. gen. Juljana Stachiewicza, szefa Komendy Gł. Polskiej Organizacji Wojskowej. Wstęp bezpłatny.

— Ustąpienie dyr. Marchala. Pan Adrjan Marchal, długoletni dyrektor biura zakupów fabryki „Częstochowianka", przed kilkoma dniami podał się do dymisji i zdniem dzisiejszym ustępuje z Zarządu fabryki.

Dyr. Marchal, pozostający w Częstochowie od 1902 r., jako jednostka wybitnie uspołeczniona, brał udział w wielu poczynaniach społecznych na gruncie miejscowym, świecąc zawsze przykładem ofiarności na cele dobroczynne naszych instytucji. Polskę uważa za swoją drugą Ojczyznę, jak to podkreśla zawsze, a pięknie wyraził w swoim liście, zamieszczonym w „Gońcu" z dn. 8 marca 1931 r. To też dyr. Marchal zaskarbił sobie sympatję, uznanie i szacunek miejscowego społeczeństwa.

— Od Redakcji. Z powodu przypadającej na czwartek dzisiejszy uroczystości Wszystkich Świętych, następny numer naszego pisma, ukaże się w piątek o zwykłej porze.

Dzisiejszy, ilustrowany numer „Gońca Częstochowskiego" zawiera 8 stronic druku i kosztuje tylko 10 gr.

— Osobiste. Referent spraw przemysłowych Starostwa Powiatowego p. Franciszek Jaworski z dniem 31.X.34 na własną prośbę został przeniesiony w stan spoczynku.

Dziś w „ATLANTICU"

PRZEPIĘKNE
SERCA WIECZNIE MŁODE
z Mary Pickford i Leslie Howardem
Nad program: **CHŁOPCZYK do WSZYSTKIEGO**

Z akademji w I Gimnazjum

ku czci ś. p. Curie-Skłodowskiej.

W ub. wtorek wieczorem w sali Gimnazjum państw. im. H. Sienkiewicza odbyła się piękna akademja ku czci ś. p. Marji Curie-Skłodowskiej. Akademja zgromadziła liczne grono rodziców uczniów, nauczycieli oraz młodzieży gimnazjalnej. Na estradzie wśród zieleni i kwiatów widniał portret wielkiej uczonej.

Słowo wstępne wygłosił p. dyr. Płodowski, poświęcając swe przemówienie

Marja Skłodowska - Curie.

wskazaniu zasług dla nauki i ludzkości oraz oddaniu hołdu ś. p. Curie-Skłodowskiej, zmarłej 4 lipca r. b., największej nietyiko Polce, ale i największej kobiecie świata. Badaniami naukowemi i epokowemi odkryciami w dziedzinie fizyki i chemji usiłowała wydrzeć przyrodzie tajniki budowy materji i na tej drodze dla nauki uczyniła krok olbrzymi, wykrywając materje promieniotwórcze. — Umiłowanie fizyki wyniosła z domu rodzicielskiego, ojciec jej bowiem był profesorem fizyki w Warszawie, a bezgraniczne oddanie nauce przekazała ś. p. Marja Curie-Skłodowska córce swojej Irenie Jolliot, która działo matki kontynuuje. Wykazawszy zasługi naukowe całej rodziny Skłodowskich, p. dyrektor podkreślił, że wielka uczona do końca dni swoich nie przestała być Polką. Gdy z rudy uranowej wydobyła nowy pierwiastek, nazwała go polonem, gdy dokonała w r. 1913 epokowego odkrycia radu i gdy w darze otrzymała od Ameryki gram radu wartości pół miljona zł., ofiarowała ów dar Polsce. W r. 1925 była obecna przy założeniu fundamentów Instytutu Radowego swego imienia w Warszawie, a w r. 1933 przy poświęceniu Instytutu. Nie chciała zaszczytów, bogactw ni sławy, pozostała cichą, niezmordowaną pracownicą w swojem laboratorjum. Dla młodzieży jest wzorem niestrudzonej pracy na niwie naukowej. Za rozsławienie imienia Polski na świecie hołd pamięci wielkiej uczonej składa cała Polska.

Następnie prof. Kmicikiewicz wygłosił prelekcję, przedstawiając całą drogę życia wielkiej uczonej, charakteryzując jej postać pełną skromności i samozaparcia osobistego w imię nauki. Streściwszy znaczenie genjalnych odkryć ś. p. Curie-Skłodowskiej dla nauki i ludzkości dzięki wykryciu materji promieniotwórczych, prelegent nakreślił piękne obrazy z życia uczonej: jej ciężką i twardą pracę wieloletnią w najgorszych warunkach, wizytę dziennikarki amerykańskiej u ś. p. Curie-Skłodowskie oraz spotkanie z Edisonem i hołd wielkiego wynalazcy dla twórczyni czegoś większego niż wynalazek — odkrycia naukowego. Duch Jej pozostanie wiecznie żywy w pamięci naszej, jak pozostało Jej dzieło epokowe, które bezinteresownie oddała światu. Jej imię to chluba Polski. Stanął też w Polsce najpiękniejszy dla ś. p. Curie-Skłodowskiej pomnik — Instytut Radowy. Cały świat kulturalny złożył hołd Jej pamięci, w dniu dzisiejszym i my oddajmy hołd cieniom wielkiej uczonej, która imię Polski rozsławiła na całym głobie ziemskim. — Zebrani powstali z miejsc, a 1-minutowa cisza była wyrazem hołdu dla ś. p. Curie-Skłodowskiej.

Do uświetnienia akademji przyczyniła się gimnazjalna orkiestra symfoniczna, która pod dyrekcją prof. Mąkoszy doskonale wykonała na wstępie Elegję, a na zakończenie Preludjum, oba utwory kompozycji dyrygenta.

Piękna akademja pozostawiła na wszystkich uczestnikach nader podniosłe wrażenie.

Przed obchodem

Święta Niepodległości.

W związku ze zbliżającą się 16-tą rocznicą odzyskania niepodległości państwa polskiego odbyło się w Magistracie zebranie komitetu obywatelskiego, celem omówienia programu obchodu „Święta Niepodległości" w dn. 11 listopada.

Zebranie zagaił wice-starosta Bielawka, poczem do stołu prezydjalnego zaproszeni zostali: pp. dyr. Płodowski na przewodniczącego, ks. prałat Zimniak, wicestarosta Bielawka, ppułk. Studziński oraz prof. Stala na sekretarza.

Po krótkiej dyskusji postanowiono zwrócić się do społeczeństwa z odezwą oraz ze specjalnym apelem do właścicieli domów o udekorowanie swych posesji.

Program obchodu w ogólnych zarysach przedstawia się następująco: w dn. 10 listopada wieczorem odbędzie się capstrzyk, podczas którego zostanie wygłoszone przemówienie na placu Br. Pierackiego; w dn. 11 listopada o godz. 10-ej rano uroczyste nabożeństwo na Jasnej Górze, defilada na placu Pierackiego, po południu koncerty orkiestr wojskowych, wieczorem zaś akademja w teatrze Kameralnym.

Organizację obchodu powierzono Zarządowi Federacji Obrońców Ojczyzny, jako komitetowi wykonawczemu.

— Z życia Sodalicyj Marjańskich. Na m. listopad 1934 r. ustalono w dziedzinie praktyk religijnych i konferencyj organizacyjnych następujący program:

Dnia 2 b. m. o godz. 6.30 Droga Krzyżowa, a o godz. 16 zebranie Zarządu Zrzeszenia.

Dnia 4 o godz. 12 do 19 adoracja Przenajśw. Sakramentu w kościele św. Jakóba. Tegoż dnia o godz. 15 zebranie p. Nauczycielek, a o godz. 16.30 — Pań pracujących w przemyśle i handlu.

Dnia 7 o godz. 17 — zebranie p. Mężatek, poprzedzone zebraniem Zarządu o godz. 16.

Dnia 11 o godz. 15 — zebranie Panien, a o godz. 16.30 zebranie p. rękodzielniczek.

Dnia 14 o godz. 20, a dn. 17 o godz. 17 zebranie Konsult Sodal. Męskich.

Dnia 18 o godz. 8 Msza św. patronalna Sod. Int. Męskiej w kaplicy Arcybractwa Różańcowego. Tegoż dnia o godz. 15 zebranie Sod. M. Miejskiej Mężczyzn, a o godz. 16.30 — zebranie Int. Męskiej.

Dnia 24 o godz. 17 — Konferencja rekolekcyjna dla wszystkich sodalicyj.

Dnia 25 całodzienne konferencje rekolekcyjne od godz. 7 rano z uroczystem nabożeństwem o godz. 8 w kaplicy Arcybractwa Różańcowego.

— Jaką pogodę będziemy mieli w listopadzie? Pierwszą dekada (od 1 do 10 listopada): Początek zmienny z rozpogodzeniami, w połowie ogólny wzrost zachmurzenia, poczem znowu przeważa zachmurzenie zmienne z przejaśnieniami. Ogółem panuje aura wietrzna, na wybrzeżu chwilami burzliwa, ze skłonnością do przelotnych opadów w postaci mieszanej, zwłaszcza od 2 do 4 i około 7 listopada. Napływ polarnych mas powietrznych w połowie okresu powoduje stopniowy spadek temperatury w pobliżu zera i do lokalnych przymrozków włącznie.

Druga dekada (od 11 do 20 listopada): W bieżącej dziesiątce dni przeważa pogoda krytyczna, niepewna, ogółem mglista lub pochmurna z opadami, zwłaszcza w pierwszej połowie i w samym końcu dekady. Okres ten przyniesie większe lokalne mgły, wiatry, niepogodę i katastrofy żywiołowe, w górach śniegi. Temperatura wskazuje wahania i różnice w poszczególnych dzielnicach kraju. W połowie i ku końcowi ogółem cieplej.

Trzecia dekada (od 21 do 30 listopada): Naprzód panuje jeszcze pogoda zmienna o miejscowym chmurniejszym stanie nieba z przelotnym opadem w postaci deszczu lub śniegu. W następne dnie pogodnie lub mglisto. Względnie ciepłe powietrze usuwa się stopniowo pod naporem mroźnych polarnych i lądowych mas powietrza, powodujących ogólny znaczny spadek temperatury pod koniec niniejszego okresu.

— Z teatru Kameralnego. Dziś, we wtorek, świetna, lekka komedja Vulpiusa: „Zwyciężyłem kryzys" poraz 7-my. Początek o godz. 8 wiecz.

Ze Związku Pań Domu.

Zebranie towarzyskie w Związku Pań Domu w dniu 1 listopada b. r. z powodu śmierci Członkini Związku ś. p. Zofji Kobielskiej **nie odbędzie się.**

Zjazd delegatów

miast „ulenowskich" przerwany tragicznym wypadkiem śmierci na sali obrad.

W ub. wtorek odbył się w Warszawie w lokalu Zw. Zrzeszeń właścicieli nieruchomości przy ul. Zgoda 1 zjazd delegatów Stowarzyszeń właścicieli nieruchomości z 8-miu miast, obciążonych pożyczką „ulenowską". Z Częstochowy udali się na zjazd z ramienia chrześcijańskiego Stow. właścicieli nieruchomości wiceprezes p. S. Kieszczyński i członek Zarządu p. S. Kobielski, z ramienia żydowskiego Stow. p. Weksler i p. Rodał. Obradom przewodniczył b. min. Tyszka. Wygłoszono szereg referatów i zgłoszono liczne wnioski w sprawie obniżenia wygórowanych opłat za wodę i kanały, wywiązała się dyskusja, w godzinach popołudniowych miało się odbyć ponowne posiedzenie, celem uchwalenia odpowiednich memorjałów i przedłożenia ich w ministerstwie skarbu i spraw wewnętrznych oraz w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Zjazd jednak rozpoczął się pod tragicznemi auspicjami. Oto zaraz na wstępie telegraficznie zawiadomiono delegata z Częstochowy p. Kobielskiego o nagłym zgonie żony, to też p. Kobielski natychmiast zjazd opuścił i odjechał do Częstochowy.

Pod koniec przedpołudniowych obrad w trakcie wygłaszanego przemówienia zmarł nagle na udar serca delegat Piotrkowa, prezes tamtejszego Stow. właścicieli nieruchomości ś. p. Kowalewski. Obrady przerwano na znak żałoby i posiedzenie popołudniowe zostało odwołane.

Tragiczny ten wypadek zgonu na sali obrad wywarł na uczestnikach zjazdu przygnębiające wrażenie.

— 47.055 polskich żołnierzy zginęło za Ojczyznę. Wojskowe Biuro Historyczne opracowało publikację p. t.: „Lista strat wojska polskiego — polegli i zmarli w wojnach 1918—1920", zawierającą 47.055 nazwisk poległych i zmarłych żołnierzy polskich. Publikacja ta nie będzie przeznaczona do sprzedaży publicznej.

— „Grzybobranie" w I Gimnazjum. W sobotę, dn. 3-go listopada, w sali Gimnazjum im. H. Sienkiewicza połączone Patronaty tegoż Gimnazjum urządzają zabawę towarzyską p. n. „Grzybobranie".

Dochód przeznaczony na wpisy dla niezamożnych uczniów. Strój dowolny. Bufet zimny i gorący na miejscu. Początek o godz. 8-ej wiecz. Do tańca przygrywać będzie jazz-band 27 p. p.

Pomysłową atrakcją zabawy będą „grzybki", które pod różnemi postaciami będzie można zbierać w efektownie udekorowanej sali. Pod „grzybami" będą stoliki, pod „grzybem" ma być wróżka, nie-

spodzianki też znajdą się w „grzybkach". Zapowiedź tego rodzaju grzybobrania wzbudziła duże zainteresowanie.

— **Zjazd dyrektorów szkół średnich.** W dniu 1 listopada r. b. w sali aktowej gimn. im. M. Reja w Warszawie odbędzie się drugi ogólnopolski zjazd dyrektorów polskich szkół średnich prywatnych i samorządowych.

Obrady będą trwały przez cały dzień 1 listopada.

— **Zniżka ceny soli szarej.** Z dniem 1 listopada r.b. obniżona zostanie cena soli szarej z 26 na na 22 gr. Ceny innych gatunków soli pozostaną bez zmiany. Jak wiadomo, sól szara używana jest nie mal wyłącznie przez ludność wiejską.

Równocześnie dowiadujemy się, że po głoski o rzekomej obniżce cen wyrobów monopolu tytoniowego są bezpodstawne

— **„Czarna kawa" Patronatów II Gimn. państw.** W dniu 10-go listopada r. b. o godz. 20-ej w salonach hotelu „Polonja" (ul. Piłsudskiego 9), połączone Patronaty państw. Gimnazjum Męsk. im. T. Traugutta urządzają „Czarną kawę".

Do tańca przygrywać będzie doborowa orkiestra. Bufet obficie zaopatrzony. Strój dowolny. Wiele atrakcji. Wejście zł. 1.50. Dochód przeznaczony na wpisy dla niezamożnych uczniów.

— **Loterja fantowa Związku Rezerwistów.** Na ulicach miasta i w lokalach publicznych odbywa się sprzedaż losów loterji fantowej Związku Rezerwistów. Przy stolikach są do wygrania cenne premje, a w dniu ciągnienia bogate fanty: radio, rowery, zegary i wiele innych. Dochód z loterji przeznaczony na cele kulturalno-oświatowe.

— **Ze Spółdzielczego Banku Ludowego** Jak się dowiadujemy Spółdzielczy Bank Ludowy, Al. Kościuszki 2'6 dla wygody klijenteli otwarty jest i w godzinach popołudniowych t. j. od 4-ej do 7 wieczorem, w dni świąteczne — od 3-ej do 6-ej wieczorem. W godzinach tych przyjmowane są pieniądze na wkłady oraz na kupno cukru.

Poeta włościanin

Niezwykły włościanin - poeta, samouk z Kaliskiego, Kazimierz Kieliszek, odwiedził wczoraj naszą Redakcję.

Kieliszek obecnie liczy 68 lat, jest średniego wzrostu, o jasnych, długich włosach i bystrem spojrzeniu.

Ś. p. Adolf Dygasiński z całem uznaniem odnosił się do prac poety-samouka, drukowanych w „Tygodniku Illustrowanym", „Gońcu Porannym" i w wielu innych pismach.

B. Brzostowski, Gliński i inni chętnie dopomagali poecie do kształcenia się. Niestety, warunki materjalne nie pozwoliły na wykorzystanie talentu Kieliszka.

W poezjach jego przejawia się tęsknota, radość ziemi, szczęście Niepodległej Polski, tworząc barwną, żywą koloraturę słowa. Szczególniej wiersz „Zima", drukowany na łamach „Tygodnika Illustrowanego", jest wiernem odzwierciadleniem tytułu.

Szlachetna postać sędziwego staruszka liryka-poety, ukazuje się obecnie na podwórzach domów częstochowskich. Poeta Kieliszek nie chce żebrać, więc zarabia na swoje utrzymanie, wygrywając poetyczne piosenki na okarynie.

Polecamy więc gorąco miłosierdziu ludzi człowieka o pięknej i wzniosłej duszy. Niech wszędzie spotka się z ciepłem słowem i chociaż ze skromnym datkiem ten, który po wsiach w swej wędrówce niesie kaganek oświaty, szczególniej teraz, gdy cały wysiłek Polskiej Macierzy Szkolnej skoncentrowany jest pod hasłem „Miesiąc likwidacji analfabetyzmu"

Awantura na dworcu

zlikwidowana przez policję.

Oczekujący wczoraj na dworcu na nadejście pociągu pasażerowie byli świadkami wielkiej awantury.

Mianowicie do przechadzających się: pani, dziewczynki i mężczyzny podszedł jakiś zdenerwowany osobnik i po krótkiej wymianie słów wykrzyknął podniesionym głosem: — „Wróć do mnie".

Otrzymawszy przeczącą odpowiedź, rzucił się z pięściami na kobietę, w obronie której stanął mężczyzna.

Wywiązała się walka, której dopiero położył kres przybyły policjant, zabierając wszystkich troje do Komisarjatu.

Gorszące zajście na dworcu wywołało liczne komentarze zaintrygowanej publiczności.

Od lat 35 w służbie dziecka Puder Bebe Hoffmana

OSTATNIE WIADOMOSCI

ŚNIEGI NA SYBERJI.

Moskwa. — W rejonie Amuru i Usuri spadły wielkie śniegi. Temperatura obniżyła się do minus 22 st. W pozostałych rejonach na Dalekim Wschodzie temperatura spadła również do minus 15 st.

Zaburzenia w Ameryce

WALKI BEZROBOTNYCH z POLICJĄ

Nowy Jork 31.10.— W kilku miastach St. Zjedn. doszło do poważnych zaburzeń na tle wzrastającego bezrobocia. 200 bezrobotnych na autach przybyło do m. Albany i zasypało strzałami policję, która zagrodziła im drogę. 20 osób odniosło ciężkie rany, 45 osób zostało aresztowanych. Inna grupa bezrobotnych została rozproszona przez policję, która użyła karabinów maszynowych i bomb.

W Cleveland bezrobotni przypuścili szturm do ratusza, zostali jednak odparci.

PRZEMÓWIENIE PREMJERA KOZŁOWSKIEGO PRZEZ RADJO.

Warszawa, 31.10. — Dziś o godz. 5-ej po poł. premjer Kozłowski wygłosi przez radjo przemówienie o pracach rządu. Przemówienie to transmitowane będzie przez wszystkie radjostacje polskie.

Budżet państwowy

Warszawa. 31.10. — Rząd przesłał do kancelarji sejmu preliminarz budżetowy na r. 1935-36. Ponieważ pierwsze posiedzenie tegorocznej sesji parlamentarnej, rozpoczynającej się formalnie dzisiaj, odbędzie się prawdopodobnie dn. 6-go listopada, przeto opinja publiczna będzie miała nieco czasu, aby zapoznać się, przynajmniej w ogólnych zarysach, z rozmiarami i strukturą budżetu, zanim sejm zabierze głos w tej sprawie.

Wydatki preliminuje rząd na łączną sumę 2,132,861,600 zł. Ogólna suma dochodów preliminowana przez rząd wynosi: 1,983.743,700 zł. Deficyt wyniesie więc 149.117,900 zł. i pokryty ma być z rezerw skarbowych.

Groźny pożar

FABRYKI PAPIERU W POZNANIU.

Poznań. 31.10. — W zakładach wydawniczych św. Wojciecha, w fabryce papieru wybuchł groźny pożar. Ogniem została objęta wielka hala i skład papieru. Po 3 godzinach wytężonej akcji ratowniczej udało się pożar umiejscowić. Dwie osoby odniosły rany.

SENSACYJNA AFERA.

Lwów, 31.10. — Przed kilku dniami dokonano włamania do banku spółdzielczego w Turku, gdzie skradziono przeszło 4.000 zł. W czasie dochodzenia, po ujęciu włamywaczy, stwierdzono, że wspólnikami tych, którzy dokonali włamania byli: właściciel kinoteatru w Starym Samborze Bormann, oraz właściciel dwuch kamienic, Grünberg. Obu aresztowano.

— **Kurs walut.** Banknoty dolarowe po 5.27¼. Rubel złoty 4.58½. Dolar złoty 8.91

— **Nocne dyżury aptek.**

W nocy z dnia 30 na 31 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki p. Monikowskiego — I-sza Aleja Nr. 14, p. Otrębskiego — ul. Wieluńska nr. 18.

— **Nagły zgon.** Dnia 30 b. m. o godz. 21,30 zmarła nagle na udar sercowy Maciejewska Marjanna, lat 13, zam. przy ul. Piłsudskiego 17.

— **Pobił żonę, gdyż źle gotowała.** Kancerska Katarzyna, zam. przy ul. 1 Maja nr. 20, zameldowała w policji, że 27 b.m. mąż jej, Kancerski Bolesław, podczas podawania mu posiłku, który mu się nie podobał, pobił ją pięściami, a gdy upadła na ziemię, skopał ją, aż do krwi.

— **Sprzedała pożyczoną wagę.** Pytlarz Franciszek, zam. przy ul. Złotej 4, zameldował w policji, że wypożyczył wagę dziesiętną Marjannie Zygadło, zam. przy ul. Złotej 26, która wagę przywłaszczyła sobie, a następnie sprzedała.

— **Skonfiskowano karabin.** Winiarkowi Pawłowi i Dąbrowskiemu Józefowi z Kościelca, skonfiskowano karabin rosyjski z nabojami, który służył im do uprawiania kłusownictwa.

KINO „EDEN"

I-sza ALEJA 12.

Wielcy realizatorzy europejscy **Eryk Pommer i Fryderyk Lang** twórcy słynnych filmów **„Metropolis" i „Nibelungi"** zrealizowali obecnie **w Paryżu** nowy olbrzymi film na miarę gigantyczną

CZŁOWIEK JEST GRZESZNY

W ROLACH GŁÓWNYCH niezrównana

FLORELLE

i słynny tragik francuski

CHARLES BOYER

Film produkcji i wersji francuskiej.

NAJNOWSZE DODATKI DŹWIĘKOWE.

CENY ZWYKŁE.

Uwaga! W czwartek 1, w sobotę 3 i w niedzielę 4 listopada o g. 12 pół. w połud. **Poranki REMO SATAN** Niebywałe przygody w Dżungli oraz **Z dni Chwały Lotnictwa Polskiego.** Dla młodzieży dozwolone. Wejście tylko 50 gr.

Kronika sportowa

Lichnowski leaderem turystycznym „Victorji".

Sekcja Kolarska K. O. S. „Victoria" dzięki usilnej pracy p. kierowników: Lichnowskiego Franciszka, Berghauzena Kaz. i Grandysa Henryka urządziła szereg imprez. Barwy „Victorji" były reprezentowane na mistrz. Polski w Katowicach, międzynarodowym wyścigu w Katowicach, mistrz. woj. Kieleckiego, na ogólnopolskim zjeździe w Chorzowie i Częstochowie. W zawodach tych kolarze nasi odnieśli cały szereg pięknych sukcesów. Prócz tego urządzono wiele wycieczek jak do: Popowa, Janowa, Lubliniec, Piekar, Świerklańca, Sośnic, Kielc, Olkusza, Katowic, Ogrodzieńca, Cykarzewa i Herb. Ogółem przejechano 28,364 klm. Pierwsze miejsca w turystyce zajęli: p. Lichnowski Stanisław, przejeżdżając 1,825 klm., i uzyskując 16 punktów, Kulik Lucjan 1,725 klm. 13 pkt., Gacki Karol 1,700 klm. 12 pkt., Łazarczyk Edward 1,533 klm. 12 pkt., Sobański Tadeusz 1,405 klm. 13 pkt., Orzeł Stanisław 1,333 klm. 11 pkt., Winter Stanisław 1,279 klm. 9 pkt., Bielecki Zenon 1,276 klm. 13 pkt., Grandys Henryk 1,221 klm. 9 pkt., Igo Alfred 1,091 klm. 10 pkt., Knysak Franciszek 1,011 klm. 6 pkt., Trynkiewicz Andrzej 1,006 klm. 8 punktów.

Na srebrnym ekranie.

Kino „ATLANTIC" wyświetla piękny film dramatyczny p. t. „Serca wiecznie młode". Film ten to dzieje miłości dwojga ludzi. Miłości, która przetrwała czas, intrygi ludzkie i niedole. W roli głównej dawno niewidziana Mary Pickford, która w żadnym poprzednim filmie nie osiągnęła takiej skali gry aktorskiej. Dzielnie jej sekunduje Leslie Howard. — Nad program doskonałe dodatki.

OFIARY NA POWODZIAN:

Zofja Monikowska zł. 10, Jan Pieńkowski zł. 5.

ZABAWA TANECZNA ELEWÓW Szkoły Podoficerskiej 27 pułku piechoty. — W dniu 3.XI.1934 o godz. 20-ej (8) odbędzie się zabawa taneczna elewów szkoły podoficerskiej w nowych salach świetlicy 27 p. p., na którą wszystkich sympatyków zaprasza — Komitet. Dochód z zabawy przeznaczony na cele kulturalno oświatowe szkoły.

Każdy chciałby się ożenić

z dziewczęciem o młodocianej, śnieżno-białej twarzy. To piękno cery i powodzenie w życiu zawdzięcza dziewczę to francuskiemu kremowi „Alma" Dr. Dubois, Paris. „ALMA" usuwa wszelkie błędy piękności i nieczystość cery (wągry, pryszcze, piegi, zmarszczki, czerwoność nosa, oznaki starzenia etc.) Pod gwarancją zł. 200,— zwracamy pełną cenę kupna w razie niezadowolenia „Alma", nawet po zwrocie połowy pakietu nieużytego. Cena zł. 1,50, 3 słoiki 3 zł. Specjalna cena: Kto w ciągu 3 dni prześle wycinek niniejszego ogłoszenia wraz z zamówieniem, otrzyma flaszkę franc. perfum „Origan" gratis.

Chem. Laboratorjum „Aurora", Kosice I, Postfach E 42 Czechosłowacja.

Jeszcze jutro w czwartek

może się każdy zaopatrzyć w lampki i świece na groby

FABRYKA ŚWIEC

H. GOSEK, Aleja 60

MEBLE NOWOCZESNE naprawdę ładne, dobre i tanie tylko w firmie Adam Gliński, Aleja 12.

PRĄDNICE, elektromotory, przetwornice dla kin, przetwornice dla galwanotechniki i przetwornice dla spawania elektrycznego, Transformatory bezpieczeństwa, neonowe itp. Druty nawojowe, dzwonkowe i linki antenowe izolowane. Grzejniki dla przemysłu. Instalacje prądów silnych, słabych i wszelkie naprawy z magnesowaniem magnet — wykonują tanio i z gwarancją Zakłady Elektrotechniczne F. Blachowicz i Syn. Częstochowa, Al. Kościuszki 17/19 telefon 22-68.

OKAZYJNIE sprzedam 2 piece trocinowe i 1 pokojowy kaflowy, ul. Krótka 8 m. 5.

DO SPRZEDANIA domek 2 ubikacje. Stradom, ul. Łokietka nr. 44.

POKÓJ umeblowany z oddzielnem wejściem, oświetl. elektr. — do wynajęcia, Dobrzyński, ul. Jasnogórska nr. 38 — parter.

DWA POKOJE z kuchnią, z wygodami, vis a vis dworca kolejowego — do wynajęcia. Wiad. Kilińskiego nr. 32.

DWA POKOJE z kuchnią, z wygodami, jeden pokój pojedyńczy, ul. Dąbrowskiego nr. 21.

CZTERY POKOJE z kuchnąi, z wygodami, 60 zł., ul. Katedralna 12, od 1-go listopada. 3109

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany z oddzielnem wejściem, ul. Wilsona nr. 32 m. 12.

DO WYNAJĘCIA dwa pokoje z kuchnią, z wygodami, oraz dwie sutereny widne, zdatne na warsztat na vis a vis parku. Wiadomość: ul. 3-go Maja nr. 14. 2155

POSZUKUJĘ pokoju z kuchnią lub od dzielnego pokoju nieumeblowanego z wygodami w śródmieściu. — Oferty z podaniem ceny składać w sklepie „Gońca" pod „Zaraz".

POTRZEBNA manicurzystka — „Carmen", II-ga Aleja nr. 38.

POTRZEBNA zdolna podająca. Aleja nr. 16 — do cukierni. Zgłaszać się: g. 10 rano.

PRZYBŁĄKAŁ SIĘ pies czarny. Do odebrania za zwrotem kosztów ul. Warszawska nr. 151.

SPÓLNIK (CZKA) do uruchomienia rentownej fabrykacji potrzebny (a). Oferty do sklepu „Gońca" pod „Sezon".

SKRADZIONO legitymację Ubezpieczalni Społecznej wyd. na imię Antoni Libertowski

ZGUBIONO legitymację Fund. Bezrobocia wydaną na imię Janina Witkowska.

ZGUBIONO prawo kupna roweru Nr. 285291 wydane na imię Szymona Morzyka.

ZGUBIONO legitymację Ubezpieczalni Społecznej na imię Władysław Błaszczyk.

LEKARZ-DENTYSTA Z. LUBCZYŃSKI przeprowadził się na ul. Śląską 5 dom D-ra Kluczewskiego

ŁACINY, niemieckiego tanio uczy profesor Łączyński, ul. Kilińskiego nr. 29. 3045

SEKRETARKA BEZPŁATNA (praktyka pisania na maszynie i korespondencji) może się zgłosić: II Aleja 24 m. 3.

DO WYNAJĘCIA 6-cio pokojowy lokal biurowy lub 5 pokoi z kuchnią, 3 pokoje z kuchnią, oraz suterena na warsztat, Kilińskiego nr. 3.

DWA POKOJE z kuchnią, z wygodami, w nowym domu do wynajęcia, ul. Dąbrowskiego nr. 22. 2147

PARCELE budowlane ogrodowe — (17-letnie drzewka owocowe) ewent. z domkami do sprzedania. Wiadomość Lekarz-Dentysta Michał Grejniec — II Aleja nr. 24. 2709

TANIE mieszkanie w śródmieściu: 4 pokoje z komfortem. Wiadom. tel. 10-42 codziennie od godz. 9-ej do 10-ej i 14-ej do 16-ej.

NARYBEK karpi i kroczki z braku zimochowu sprzedam po cenie przystępnej. Piła pod Konopiskami, poczta Częstochowa. Dzierżawca Piły. 729

PRACOWNIA SUKIEN M. Kozłowskiej przeniesiona została: Aleja Wolności nr. 10, II brama.

CHORĄGIEWKI i LAMPKI NA GROBY W SKLEPIE „GOŃCA" Aleja nr. 26, tel. 20-50.

SPÓLNIKA do korzystnego koncesionowanego interesu poszukuję Oferty do sklepu „Gońca" pod „1000".

ZGUBIONO książkę wojskową wyd. przez PKU. Zamość na imię Jan Wąsowicz.

ZGUBIONO książkę wojskową wyd. przez P. K. U. Katowice na imię Bronisław Wójcik. 3088

DO WYNAJĘCIA pokój z kuchnią i gankiem od 1-go listopada w nowym domu, ul. Chłopickiego nr. 117 — obok Huty Szklanej.

200 ZŁ, NAGRODY! za wskazanie, ewentualnie udzielenie informacyj w celu ujawnienia sprawcy kradzieży krzyża ze śmigłem lotniczem (z hydroplanu) z grobu mego brata, por. Zygmunta, lotnika, z cmentarza wojskowego na Kulach. Wacław Kawęcki, Blachownia. 2121

ZGUBIONO książkę wojskową wyd. przez PKU. Częstochowa na imię Władysława Jana Grząby. 3101

URZĄDZENIE sklepowe do sprzedania lub sklep z mieszkaniem do odstąpienia. Wiadom. ulica św. Barbary nr. 4, Wodziński. 2156

„Stylowy" Środa 31.X z powodu generalnej próby nowozainstalowanej aparatury dźwiękowej — początek o godz. 6-ej wiecz. **1.XI** uroczysta premjera **„NĘDZNIKÓW"**